15/01/2024

“Εξητήσατο την συγχώρησιν”: Όταν το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας αποκατέστησε την αδικία στον Άγιο Νεκτάριο

/ Επικαιρότητα

«…..εν φόβῳ Θεού, και της εικόνος του Αγίου ευρισκομένης εν τη Συνοδική Αιθούσῃ, απεφήνατο δια την αποκατάστασιν της διαλευθείσης κανονικής τάξεως και εξητήσατο την συγχώρησιν παρά του Αγίου Πατρός ημών Νεκταρίου διά τον διωγμόν και την αδικώτατην κατ᾽ αυτού μήνιν, επηρεία του πονηρού». (Απόσπασμα από την απόφαση για την αποκατάσταση του Αγίου Νεκταρίου)

Η 15η Ιανουαρίου είναι μια ημέρα σημαδιακή για τον άγιο της υπομονής και της ταπείνωσης, τον θαυματουργό Νεκτάριο, Επίσκοπο Πενταπόλεως. Του Αγίου των

ημερών μας που με καρτερία και πραότητα αντιμετώπισε τις δυσκολίες και τα εμπόδια του επίγειου βίου του.

Η ημερομηνία αυτή είναι σημαδιακή για τον Άγιο διότι, στις 15 Ιανουαρίου 1847 βαπτίστηκε στην γενέτειρα του Σηλυβρία της Ανατολικής Θράκης. Στις 15 Ιανουαρίου 1877 χειροτονήθηκε διάκονος στην Χίο. Στις 15 Ιανουαρίου 1889 χειροτονήθηκε Επίσκοπος Πενταπολεως στον Άγιο Νικόλαο Καΐρου. Μια χειροτονία που έμελλε να εξελιχθεί σε σταυρό για τον Άγιο Νεκτάριο, καθώς συκοφαντήθηκε και εκδιώχθηκε από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας.

Πέρασε ένας αιώνας και πλέον έως ότου το Παλαίφατο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής άρει εκείνη την άδικη, όπως αποδείχθηκε, απόφαση. Στις 15 Ιανουαρίου 1998, 108 χρόνια μετά την εκδίωξη του Αγίου Νεκταρίου από την Αλεξάνδρεια, με Συνοδική απόφαση στις 15 Ιανουαρίου του 1998, από τον Πάπα και Πατριάρχη Αλεξάνδρειας Κυρό Πέτρο τον Ζ’, πραγματοποιήθηκε η αποκατάσταση του Αγίου.

Στο πλαίσιο αυτό, σε κλίμα κατάνυξης στην Ιερά Μονή του Αγίου Νεκταρίου στην Αίγινα, πραγματοποιήθηκε ιερά αγρυπνία σε ανάμνηση του γεγονότος, με την συμμετοχή των Πατέρων της Νήσου με εκπρόσωπο του **Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου κ. Εφραίμ,** ον Αρχιμ. π. Αμφιλόχιο Γελαδάκη, Γενικό Αρχιερατικό Επόπτη Αιγίνης, αντιπροσωπεία μοναζουσών από τις Ιερές Μονές της Αιγίνης και πλήθος κόσμου.

Πηγή φωτογραφιών: Ιερά Μονή Αγίου Νεκταρίου Αιγίνης

Η χειροτονία και η εκδίωξη

Ο Άγιος Νεκτάριος έλαβε τον δεύτερο βαθμό της ιερωσύνης από τον Πατριάρχη Σωφρόνιο Δ’. το 1886 στον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Σάββα. Ακολουθεί το ίδιο έτος η απονομή του οφικίου του Αρχιμανδρίτη από το Μητροπολίτη Νουβίας με πατριαρχική εντολή. Βάσει του ήθους, της ευφράδειας, της ευφυΐας, της πολυμάθειάς του, αλλά και του πτυχίου του της Θεολογίας, ο Νεκτάριος ανέρχεται με γοργό ρυθμό τα σκαλοπάτια της ιεραρχίας στο δεύτερο τη τάξει της Ορθοδοξίας Πατριαρχείο.

Το 1889 αναπαύεται ο τιτουλάριος Μητροπολίτης Πενταπόλεως Νείλου και ο γέρων Πατριάρχης αποφασίζει να τοποθετήσει στη θέση του τον Αρχιμανδρίτη Νεκτάριο.

«Σήμερον τη 15η Ιανουαρίου του 1889 σωτηρίου έτους, ημέρα Κυριακήν, συνεπεία του ανωτέρω υπομνήματος, ιερουργήσαντες Πατριαρχικώς εν τω ιερώ Ναώ του Αγ. Νικολάου μετά δύο Αρχιεπισκόπων, του τε πρώην Κερκύρας Αντωνίου Χαριάτη και Σιναίου Πορφυρίου, προεχειρίσαμεν τον εν Ιερομονάχοις Αρχιμανδρίτην Νεκτάριον Καφαλάν εις Μητροπολίτην της πάλαι ποτέ διαλαμψάσης Μητροπόλεως Πενταπόλεως, την δε Πατριαρχικήν ημών ταύτην πράξιν κατεχωρήσαμεν εν τώδε τω ιερώ ημών Κώδικι εις διηνεκή την ένδειξιν. + Ο Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας Σωφρόνιος», αναφέρει σε σημειωμά του ο Πατριάρχης Σωφρόνιος Δ’.

Η σχέση των δύο ανδρών θα διαρραγεί όταν ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Σωφρόνιος Δ’, επηρεασμένος από τον φθόνο και τις συκοφαντικές ενέργειες εναντίον του Επισκόπου Νεκταρίου, λαμβάνει την απόφαση και τον εκδιώκει στις 3 Μαΐου 1890.

Ο Άγιος Νεκτάριος με τον Πατριάρχη Σωφρόνιο και κληρικούς

Η αποκατάσταση

Πέρασαν 108 ολόκληρα χρόνια μέχρι να αποκατασταθεί αυτή η ενέργεια από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας. Στις 14 Ιανουαρίου του 1998, παρουσία του Γενικού Προξένου της Ελλάδας στην Αλεξάνδρεια κ. Εμμανουήλ Κακαβελάκη και του Προέδρου της Ελληνικής Κοινότητας κ. Εδμόνδου Κασιμάτη, ο μακαριστός Πατριάρχης κυρός Πέτρος (1997 – 2004) έφερε το θέμα στη Σύνοδο και το ιεραποστολικό Πατριαρχείο έπαιρνε τη μεγάλη απόφαση να δικαιώσει ενώπιον της εικόνος του και να ζητήσει εν Συνόδω συγνώμη για το διωγμό που υπέστη ο Άγιος Νεκτάριος.

Στην πατριαρχική ανακοίνωση συγγνώμης προς τον Άγιο Νεκτάριο, με ημερομηνία την 15η Ιανουαρίου του 1998, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής έγραφε εν Συνόδω:

«Την Α.Θ.Μ. από μακρού απησχόλησε το θέμα της αδίκου ποινής αποπομπής εκ της δικαιοδοσίας και του κλίματος της Αλεξανδρινής Εκκλησίας, του εν Αγίοις πατρός ημών Νεκταρίου Πενταπόλεως του Κεφαλά. Το γεγονός τούτο ήγαγεν Αυτήν να εισηγηθή εις την Αγίαν και Ιεράν Σύνοδον, όπως αυτή επιληφθή του σοβαρού τούτου θέματος. Μετά προσοχής πολλής η Αγία και Ιερά Σύνοδος διασκεψαμένη, εν φόβῳ Θεού, και της εικόνος του Αγίου ευρισκομένης εν τη Συνοδική Αιθούσῃ, απεφήνατο δια την αποκατάστασιν της διαλευθείσης κανονικής τάξεως και εξητήσατο την συγχώρησιν παρά του Αγίου Πατρός ημών Νεκταρίου διά τον διωγμόν και την αδικώτατην κατ᾽ αυτού μήνιν, επηρεία του πονηρού».

Η Συνοδική Διαγνώμη για την αποκατάσταση